

SASS ERVIN

Brightoni fotográfiák

DAVID MILES KÉPEIHEZ

Egyenesen Angliából, onnan is Brightonból érkezett a 2009-es esztendő egyik legszebb albuma húsz fekete-fehér fotográfiával David Miles műveiből válogatva, összegezve az Anglián túl is ismert brightoni fotóművész világszemléletét. Különös világ az övé, olykor sivárnak tűnő, brutális egyszerűség, tenger, beláthatatlannak tűnő mennybolt, és fák, fák, fák. Mintha emberek lennének, érző lények, vagy éppen halott tömegsírok: cölöpsor a partvidéken, belenyúlva a végtelen víz mozdulatlan panorámájába.

Nagy szimbólumok ezek a fotólapok, és hogy fekete-fehérek, nemcsak kissé régiesnek tűnnek, hanem mentesnek is még a színek túlzásaitól is, a fotográfus mindent elhagy (látványosan is), és csak a lényegét akarja rögzíteni. Az album első képe a vízből alig kilátszó cölöpsorral mintha egy utat jelezne, utat, mely a nagy, távoli végtelen felé visz, az ismeretlen felé, az élet ismeretlen évei felé. Különben is a „nagy, távoli végtelen” megkerülhetetlen témája David Milesnek, a húsz albumbeli kép közül legkevesebb tizenkettő erről szól, ezt rögzíti, hangulatában nyilvánvaló. Mert milyen is az ember? – kérdezhetnénk a negyedik képet szemlélve, valami címet is kitalálva hozzá, mert azt is ránk bízta a művész. Ez is tengerpart, ez is végtelen mennybolt, ezen is egyetlen fa, talán már haldokló is, de az biztos, hogy küzdő, az életet fel nem adó, ha már nincs más méltó mementó arról, hogy élet.

Furcsa látomások is következnek David Miles húsz képes utazása közben: kidőlt kerítés, dróthálómaradványok, mindent elfedő ős-buja nádas (?), vagy éppen sűrű gaz? S ha egy-két ilyen képen kesernyés is a fotóhangulat, ráköszönt azonnal egy másik: mondjuk címnek, hogy „alkonyi facsoport”, fények és árnyak csodás keveréke, végső soron „nagy optimizmus”, vagy derű, vagy közös öröm, boldogság, ahogy az élet értelme mind.

A tizenhetedik fotográfia egy tökéletesen David Miles-i vízió: viharban hajladozó fák között egy hátizsákos nőalak, aki egy óriás, fénylő fellegáradat felé lassan kimegy a képmezőből. Elképesztő percek szerzője itt: a fotóművész önikonja, lényege, léte, világa, és talán üzenete is arról, hogy honnan jövünk és merre tartunk.

Végül van egy másik történet is: egy tizenegy éves kislány, az unoka Oriana Peckham irt hozzá értő-érző szép szöveget, a fotográfus fia, Peter Miles válogatta a képeket és adta ki a könyvritkaságnak számító albumot, hogy édesapjának ajándékozza. Megható gesztus.